

דבר ראמ"ן

"ההשתנות, השתנות מתמשכת, בלתי נמנעת, היא המחוללת המרכזית בחברה היום. לא ניתן לקבל החלטה שקולה יותר מבלי שמתחשבים לא רק בעולם כפי שהוא כיום, אלא כפי שיהיה"¹.

העולם סביבנו משתנה בקצבים הולכים וגוברים. מעולם לא היה נכון המשפט של אסימוב, שהגה את המונח "רובוט" עוד בשנות ה-30, כמו שהוא נכון היום. אגב, הוא כנראה יהיה נכון אפילו יותר בעוד עשור, ואפילו יותר, בעוד מאה שנה.

ההשתנות ניכרת גם בתופעת המלחמה. אף שטבע המלחמה נותר דומה, על אופייה האנושי, הפוליטי והלא ודאי. האינטרנט הביא עימו את התפוצצות המידע ואת מרחב הסייבר. בתחום האש, נפוצו יכולות חדשות של דיוק וקטלניות. גם יכולות של לוחמה אלקטרונית וחידושים בעולם הפיקוד השליטה והבקרה, שינו את פני המלחמה לבלי היכר.

עם הטכנולוגיה, השתנו גם האויבים - ממספר חד ספרתי של מדינות, לאוסף משתנה ובלתי נגמר של ארגונים ובודדים. ארגונים אלו פועלים להכין עבור ישראל מערכה רצופת הפתעות, תוך שימוש בטכנולוגיה חדישה, כמו רחפנים, יכולות אש, קומנדו ועוד.

שינויים אלו, הופכים את המודיעין המדויק והרלוונטי לנחוץ מתמיד. כיום המודיעין מהווה מצפן איכותי ליוזמה בקרב, אשר ביכולתו להכווין את מאמצי האש והתמרון. היכולת להביא את המודיעין לשטח ולחברו לפעילות המבצעית, בהגנה ובהתקפה, היא המבחן האמיתי של הצבא המודרני.

כמאמר אסימוב, עלינו להתחשב בעולם כפי שיהיה בבואנו לקבל החלטות. לכן, ארגון מודיעין החותר לרלוונטיות ולהשפעה, נדרש היום לאתגרים חדשים כמו התמודדות עם ה-Big Data, תמרון במרחב הסייבר והתודעה כחלק מכל מערכה ובמבט קדימה, שילובם של יותר כלים מתחום הבינה המלאכותית.

ההתמודדות היום-יומית שלנו עם האתגרים החדשים, משקפת בפנינו שוב ושוב את אותה הדילמה - כיצד לאפשר השתנות מהירה ורלוונטיות מבלי לאבד את המקצועיות ואת הזהות המקצועית. על-כן קראנו לתהליך האסטרטגי באמ"ן בשנתיים האחרונות "גשרי ברכה". בשנתיים אלו עמלנו באמ"ן על בניית גשרים בין דיסציפלינות. בין ארגונים ואפילו בין מדינות. היתרון בגשרים גלום ביכולתם לאפשר לנו להישאר מופרדים ובה בעת מחוברים; לשמור על בסיס הידע הרחב והעמוק באמ"ן ובה בעת להחליף ידע, תובנות ולהשתפר בזיקה לסביבתנו.

ברצוני לברך את המרכז למורשת המודיעין ואת העורכים והכותבים על צאת הגיליון השני של כתב העת. מדובר באכסניה חשובה לקידום השיח המתודולוגי בקהילת המודיעין. לבסוף, אחל לכם, הקוראים, קריאה מועילה ומעוררת מחשבה.

**הרצי הלוי, אלוף
ראש אגף המודיעין**

1 אייזיק אסימוב, סופר יהודי, מהוגי הרובוטיקה.